

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2007-2008

---

24 JUNI 2008

Wetsvoorstel tot invoering van een betalingsbevel in het Gerechtelijk Wetboek

---

**DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE
GESPLITST WETSVOORSTEL**

TEKST AANGENOMEN
DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE
(aangelegenheden bedoeld in artikel 78
van de Grondwet)

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78.

Art. 2

Hoofdstuk XV van Boek IV van Deel IV van het Gerechtelijk Wetboek, bestaande uit de artikelen 1338 tot 1344, wordt vervangen als volgt:

« Hoofdstuk XV. Betalingsbevelprocedure

Art. 1338. — Elke vordering strekkende tot de betaling van een zekere en vaststaande schuld die een

---

Zie:

Stukken van de Senaat:

4-139 - BZ2007:

Nr. 1: Wetsvoorstel van mevrouw Taelman.

4-139 - 2007/2008:

Nrs. 2 tot 5: Amendementen.

Nr. 6: Verslag.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2007-2008

---

24 JUIN 2008

Proposition de loi introduisant l'injonction de payer dans le Code judiciaire

---

**PROPOSITION DE LOI SCINDÉE PAR LA
COMMISSION DE LA JUSTICE**

TEXTE ADOPTÉ
PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE
(matières visées à l'article 78
de la Constitution)

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Le chapitre XV du Livre IV de la quatrième partie du Code judiciaire, comprenant les articles 1338 à 1344, est remplacé comme suit:

« Chapitre XV. Procédure d'injonction de payer

Art. 1338. — Toute demande qui tend au paiement d'une dette certaine et liquide qui a pour objet une

---

Voir:

Documents du Sénat:

4-139 - SE2007:

N° 1: Proposition de loi de Mme Taelman.

4-139 - 2007/2008:

N° 2 à 5: Amendements.

N° 6: Rapport.

geldsom tot voorwerp heeft en die opeisbaar is op het ogenblik dat het verzoek om een betalingsbevel wordt ingediend, kan worden ingesteld, behandeld en be-recht overeenkomstig de bepalingen van dit hoofd-stuk.

Art. 1338*bis*. — De betalingsbevelprocedure is van toepassing in burgerlijke en handelszaken.

Zij is evenwel niet van toepassing in fiscale zaken, douanezaken, bestuursrechtelijke zaken, inzake de aansprakelijkheid van de Staat, de vermogensrechtelijke gevolgen van huwelijken en soortgelijke relaties, erfenissen, schenkingen en testamenten, het faillissement, het gerechtelijk akkoord, de collectieve schuldenregeling en andere soortgelijke procedures noch inzake de sociale zekerheid.

Zij geldt evenmin voor de vorderingen uit niet-contractuele verbintenissen, tenzij zij :

— het voorwerp zijn van een overeenkomst tussen de partijen of er een schuldbekentenis is of

— betrekking hebben op vaststaande schulden uit hoofde van gemeenschappelijke eigendom van goederen.

Art. 1339. — § 1. De vordering wordt ingeleid op éézijdig verzoekschrift, dat in tweevoud aan de rechter wordt gezonden.

§ 2. Het verzoekschrift wordt ingediend door middel van een standaardformulier-verzoek. Het bevat op straffe van nietigheid de volgende vermeldingen :

1° de dag, de maand en het jaar;

2° de naam, de voornamen, het beroep en de hoofdverblijfplaats van de verzoeker en in voorkomend geval de naam, de voornamen, de hoofdverblijfplaats en de hoedanigheid van zijn wettelijke vertegenwoordigers; indien het gaat om een rechtspersoon de rechtsvorm, de benaming, de maatschappelijke zetel, evenals in voorkomend geval het uniek ondernemingsnummer;

3° de naam, de voornamen en de hoofdverblijfplaats van de schuldenaars en, in voorkomend geval, indien zij gekend zijn, de naam, de voornamen, de hoofdverblijfplaats en de hoedanigheid van hun wettelijke vertegenwoordigers, of, indien het gaat om een rechtspersoon, de rechtsvorm, de benaming, de maatschappelijke zetel, evenals in voorkomend geval het uniek ondernemingsnummer;

4° een nauwkeurige opgave van de schuldvordering, met een afrekening van de verschillende bestanddelen ervan, inclusief de precieze berekeningswijze van de eventueel verschuldigde interesten;

5° de oorzaak van de vordering en een opsomming van de eventuele stukken die van aard zijn om het bestaan ervan te bewijzen. In dat geval wordt een

somme d'argent et qui est exigible au moment de l'introduction de la demande d'injonction de payer peut être introduite, instruite et jugée conformément aux dispositions du présent chapitre.

Art. 1338*bis*. — La procédure d'injonction de payer s'applique en matière civile et commerciale.

Toutefois, elle ne s'applique pas aux matières fiscales, douanières et administratives, à la responsabilité de l'État, aux effets patrimoniaux du mariage et des relations analogues, aux successions, donations et testaments, aux faillites, concordats, règlements collectifs de dettes et autres procédures analogues ni à la sécurité sociale.

Elle ne s'applique pas non plus aux créances découlant d'obligation non contractuelles, à moins :

— qu'elles aient fait l'objet d'un accord entre les parties ou qu'il y ait eu une reconnaissance de dette ou

— qu'elles concernent des dettes liquides découlant de la propriété conjointe d'un bien.

Art. 1339. — § 1er. La demande est introduite par requête unilatérale, adressée au juge en double exemplaire.

§ 2. La requête est introduite au moyen d'un formulaire-type requête. Elle contient, à peine de nullité, les mentions suivantes :

1° le jour, le mois et l'année;

2° les nom, prénoms, profession et résidence principale du requérant ainsi que, le cas échéant, les nom, prénoms, résidence principale et qualité de ses représentants légaux; s'il s'agit d'une personne morale, sa forme juridique, sa dénomination, son siège social et, le cas échéant, le numéro unique d'entreprise;

3° les nom, prénoms et résidence principale du ou des débiteurs et, le cas échéant, s'ils sont connus, les nom, prénoms, résidence principale et qualité de ses ou de leurs représentants légaux ou, s'il s'agit d'une personne morale, sa forme juridique, sa dénomination, son siège social, et le cas échéant, le numéro unique d'entreprise;

4° l'indication précise de la créance, avec le décompte de ses différents éléments, y compris le mode de calcul précis des intérêts éventuellement dus;

5° la cause de la demande, et l'énumération des documents susceptibles d'en justifier l'existence. Dans ce cas, une copie de ces documents est jointe en

kopie van deze stukken als bijlage gevoegd, en *in fine* van het verzoekschrift wordt een genummerde inventaris van de stukken opgenomen;

6° de aanwijzing van de rechter die van de zaak kennis moet nemen;

7° de handtekening van de verzoeker, van zijn wettelijke vertegenwoordigers of van zijn advocaat.

8° een verklaring van de verzoeker dat de door hem verstrekte inlichtingen naar zijn weten waarheidsgetrouw zijn en de erkenning van de verzoeker dat het opzettelijk afleggen van een valse verklaring aanleiding kan geven tot strafrechtelijke sanctionering.

§ 3. Het standaardformulier-verzoek wordt vastgesteld door de Koning.

§ 4. In het verzoekschrift kan de verzoeker aangeven dat hij bezwaar maakt tegen een overgang naar een gewone procedure in geval van verzet door de verweerder. De verzoeker kan dit ook in een later stadium doen, doch in elk geval voordat de beschikking houdende het betalingsbevel wordt uitgevaardigd.

Art. 1339*bis*. — De rechter onderzoekt op basis van het standaardformulier-verzoek of voldaan is aan de in de artikelen 1338 en 1339 gestelde voorwaarden en of het verzoek gegrond is.

Artikel 1339*ter*. — § 1. Indien niet is voldaan aan de in artikel 1339, § 2, gestelde eisen en tenzij de vordering kennelijk ongegrond of het verzoek niet ontvankelijk is, biedt de rechtbank de eiser de gelegenheid het verzoek aan te vullen of te corrigeren. Het gerecht gebruikt daartoe het standaardformulier-aanvulling en correctie. Dit standaardformulier dient binnen de 15 dagen na ontvangst teruggestuurd te worden.

De griffier zendt bij gewone brief een standaardformulier-aanvulling en correctie aan de verzoeker, zijn wettelijke vertegenwoordigers of, in voorkomend geval, aan zijn advocaat.

§ 2. Het standaardformulier-aanvulling en correctie wordt vastgesteld door de Koning.

Art. 1340. — De rechter doet uitspraak binnen dertig dagen na indiening of ontvangst van het verzoekschrift ter griffie. De rechter wijst het verzoek af of willigt het geheel of gedeeltelijk in bij een in raadkamer gewezen beschikking.

Bij afwijzing van het verzoek stelt de rechter de verzoeker op beknopte wijze in kennis van de redenen voor afwijzing.

De termijn van dertig dagen omvat tevens de door de rechter bepaalde termijn om het verzoek aan te vullen of te corrigeren.

annexe et un inventaire des pièces numérotées est repris au bas de la requête;

6° la désignation du juge qui doit connaître de la cause;

7° la signature du requérant, de ses représentants légaux ou de son avocat;

8° une déclaration dans laquelle le requérant certifie qu'à sa connaissance, les informations qu'il a fournies sont exactes, et reconnaît que toute fausse déclaration intentionnelle risque d'entraîner des sanctions pénales.

§ 3. Le modèle du formulaire-type requête est fixé par le Roi.

§ 4. Le requérant peut, dans la requête, faire savoir qu'il s'oppose au passage à une procédure ordinaire en cas d'opposition formée par le défendeur. Le requérant garde la possibilité d'en informer la juridiction ultérieurement, mais en tout état de cause avant la délivrance de l'ordonnance de l'injonction de payer.

Art. 1339*bis*. — Le juge examine, en se fondant sur le formulaire-type de requête, si les conditions énoncées aux articles 1338 et 1339 sont réunies et si la requête est fondée.

Article 1339*ter*. — § 1er. S'il n'a pas été satisfait aux exigences prévues à l'article 1339, § 2, et pour autant que la requête ne soit pas manifestement non fondée ou que la demande ne soit pas irrecevable, le tribunal donne au requérant la possibilité de compléter ou de rectifier la requête. Le tribunal utilise à cet effet le formulaire-type compléments et rectifications. Ce formulaire doit être renvoyé dans les 15 jours qui suivent sa réception.

Le greffier envoie par simple lettre un formulaire-type compléments et rectifications au requérant, à ses représentants légaux ou, le cas échéant, à son avocat.

2. Le modèle du formulaire-type compléments et rectifications est fixé par le Roi.

Art. 1340. — Le juge se prononce dans les trente jours suivant le dépôt ou la réception de la requête au greffe. Le juge rejette ou accueille, en tout ou partie, la demande par une ordonnance rendue en chambre du conseil.

En cas de rejet de la requête, le juge informe le requérant, de manière succincte, des raisons du rejet.

Le délai de trente jours comprend aussi le délai fixé par le juge pour compléter ou rectifier la requête.

De griffier zendt bij gewone brief een afschrift van de beschikking aan de verzoeker, zijn wettelijke vertegenwoordigers en, in voorkomend geval, aan zijn advocaat.

Art. 1341. — De verzoeker kan geen verzet of hoger beroep instellen tegen de beschikking die het verzoek afwijst of het slechts gedeeltelijk inwilligt. Hij kan evenwel de vordering voor het geheel langs de gemeenrechtelijke weg instellen voor zover hij de beschikking niet laat betekenen.

Art. 1342. — § 1. De beschikking moet door de verzoeker binnen zes maanden na haar datum betekend worden aan de verweerder, zoniet wordt ze als niet-bestaande beschouwd.

§ 2. Het exploit van betekening van de expeditie van de beschikking waarbij betaling wordt bevolen, bevat op straffe van nietigheid:

- 1° een kopie van het verzoekschrift;
- 2° een standaardformulier-verzet;
- 3° de aanmaning om:

a) hetzij aan de verzoeker de in de beschikking bepaalde bedragen, waarvan een gedetailleerde afrekening wordt bijgevoegd, te betalen;

b) hetzij verzet aan te tekenen, indien de schuldenaar meent verweermiddelen te moeten laten gelden;

4° de vermelding van de termijn waarbinnen de schuldenaar verzet kan instellen, de griffie waarbij en de vorm waarin dit dient te gebeuren;

5° de waarschuwing aan de schuldenaar dat, wanneer hij niet betaalt of geen verzet instelt binnen de voorgeschreven termijn, de beschikking uitvoerbaar zal worden, wat de schuldeiser zal toestaan hem door alle middelen van recht te dwingen tot de betaling van de in de beschikking vermelde sommen.

§ 3. Het standaardformulier-verzet wordt vastgesteld door de Koning.

§ 4. De betekening van het voor eensluidend verklaard afschrift van de beschikking waarbij bevel tot betaling wordt gegeven stuit de verjaring in de zin van artikel 2244 van het Burgerlijk Wetboek.

§ 5. Binnen de maand volgend op de betekening, kan de schuldenaar verzet aantekenen tegen de beschikking waarbij bevel tot betaling wordt gegeven, dit op straffe van verval.

Het verzet wordt zonder kosten aangetekend op de griffie van de rechtbank die de beschikking heeft gewezen waarbij bevel tot betaling werd gegeven, hetzij bij mondelinge verklaring tegen ontvangstbewijs, hetzij bij geschreven verklaring door middel van het standaardformulier-verzet gehecht aan het exploit

Le greffier envoie, par simple lettre, une copie de l'ordonnance au requérant, à ses représentants légaux et, le cas échéant, à son avocat.

Art. 1341. — L'ordonnance qui rejette la demande ou n'y fait droit que partiellement n'est pas susceptible d'opposition ni d'appel de la part du requérant. Celui-ci a toutefois la faculté d'introduire sa demande pour le tout selon la procédure de droit commun pour autant qu'il ne fasse pas signifier l'ordonnance.

Art. 1342. — § 1er. L'ordonnance est réputée non avenue si elle n'est pas signifiée par le requérant au défendeur dans les six mois de sa date.

§ 2. L'exploit de signification de l'expédition de l'ordonnance d'injonction de payer contient, à peine de nullité:

- 1° une copie de la requête;
- 2° un formulaire-type opposition;
- 3° la sommation:

a) ou bien de payer au requérant les montants fixés dans l'ordonnance et dont le décompte détaillé est joint en annexe;

b) ou bien de former opposition, si le débiteur estime devoir faire valoir des moyens de défense;

4° l'indication du délai dans lequel le débiteur peut former opposition, du greffe auquel celle-ci doit être formée ainsi que de la forme que celle-ci doit revêtir;

5° l'avertissement au débiteur qu'à défaut de paiement ou d'opposition dans le délai prescrit, l'ordonnance deviendra exécutoire, ce qui permettra au créancier de le contraindre par toutes voies de droit au paiement des sommes prévues à l'ordonnance.

§ 3. Le modèle du formulaire-type opposition est fixé par le Roi.

§ 4. La signification de la copie certifiée conforme de l'ordonnance d'injonction de payer interrompt la prescription au sens de l'article 2244 du Code civil.

À peine de déchéance, l'ordonnance portant injonction de payer est susceptible d'opposition de la part du débiteur dans le mois de sa signification.

§ 5. L'opposition est formée sans frais au greffe du tribunal qui a rendu l'ordonnance d'injonction de payer, soit par déclaration verbale contre accusé de réception, soit par déclaration écrite au moyen du formulaire-type opposition annexé à l'exploit de signification. Ce formulaire-type opposition doit être

van betekening. Dit standaardformulier-verzet dient te worden neergelegd ter griffie of te worden opgestuurd aan de griffie bij een ter post aangetekende brief.

§ 6. Binnen drie dagen na ontvangst, brengt de griffier dit bij gewone brief ter kennis van de schuldeiser bij gerechtsbrief, en in voorkomend geval, van diens raadsman.

Met dezelfde post nodigt hij de schuldeiser uit om de kosten van verzet ter griffie in bewaring te geven binnen de termijn van een maand, op straffe van verval van de rechtspleging.

Art. 1343. — § 1. Indien de eis tot de volstreekte bevoegdheid behoort van de rechter die de beschikking heeft gegeven waarbij bevel tot betaling wordt gegeven, neemt die volgens de gewone wijze kennis van het verzet en doet hij uitspraak over de oorspronkelijke eis, de tussenvorderingen en het verweer ten gronde.

Indien de rechter onbevoegd is, wordt de zaak verwezen naar de bevoegde rechtbank overeenkomstig de artikelen 660 van het Gerechtelijk Wetboek en volgende.

De zaak wordt ambtshalve en zonder kosten ingeschreven op de rol van de rechter naar wie de zaak wordt verzonden.

§ 2. De rechtbank waar het verzet aanhangig wordt gemaakt bepaalt de dag en het uur binnen de gewone dagvaardingstermijn waarop de partijen bij gerechtsbrief worden opgeroepen om te verschijnen opdat over de zaak uitspraak zou kunnen worden gedaan.

§ 3. Indien geen der partijen aanwezig is, stelt de rechtbank waar het verzet aanhangig werd gemaakt het verval van het geding vast. Hierdoor vervalt de beschikking waarbij bevel tot betaling wordt gegeven.

§ 4. Het vonnis gewezen op verzet komt in de plaats van de beschikking waarbij bevel tot betaling wordt gegeven.

§ 5. Tegen het vonnis gewezen op verzet kan hoger beroep worden ingesteld overeenkomstig de regels van het gemeen recht, binnen de grenzen van het Deel III, Titel II en overeenkomstig Deel IV, Boek III, Titel III.

Art. 1344. — Indien geen verzet wordt aangetekend binnen de termijn van 1 maand die volgt op de betekening van de expeditie van de beschikking waarbij het bevel tot betaling wordt gegeven, kan de schuldeiser mondeling ter griffie tegen ontvangstbewijs of per aangetekend schrijven de griffier verzoeken de beschikking met het formulier van tenuitvoerlegging te bekleden. De schuldeiser voegt bij zijn verzoek het bewijs van de betekening.

déposé au greffe ou envoyé au greffe par lettre recommandée à la poste.

§ 6. Dans les trois jours de la réception, le greffier en informe le créancier et, s'il échet, son conseil par pli ordinaire.

Par même courrier, il invite le créancier à déposer au greffe les frais d'opposition dans un délai d'un mois, à peine de nullité de la procédure.

Art. 1343. — § 1er. Lorsque la demande relève de la compétence d'attribution du juge qui a rendu l'ordonnance d'injonction de payer, celui-ci connaît de l'opposition selon la voie ordinaire et se prononce sur la demande initiale, les demandes incidentes et les défenses au fond.

Si le juge n'est pas compétent, l'affaire est renvoyée devant la juridiction compétente, conformément aux articles 660 et suivants du Code judiciaire.

L'affaire est inscrite d'office et sans frais au rôle du juge de renvoi.

§ 2. La juridiction saisie de l'opposition fixe le jour et heure dans le délai ordinaire des citations où les parties sont appelées, par pli judiciaire, à comparaître devant elle afin d'entendre statuer sur la cause.

§ 3. Si aucune des parties ne se présente, la juridiction saisie de l'opposition constate l'extinction de l'instance. Celle-ci rend non avenue l'ordonnance portant injonction de payer.

§ 4. Le jugement rendu sur opposition se substitue à l'ordonnance portant injonction de payer.

§ 5. Le jugement rendu sur opposition est susceptible d'appel, conformément aux règles de droit commun, dans les limites de la troisième partie, titre II et conformément à la quatrième partie, Livre III, titre III.

Art. 1344. — En l'absence d'opposition dans le délai d'un mois qui suit la signification de l'expédition conforme de l'ordonnance portant injonction de payer, le créancier peut demander au greffier, par déclaration verbale auprès du greffe avec accusé de réception ou par pli recommandé, l'apposition de la formule exécutoire. Le créancier joint à sa demande la preuve de la signification.

De beschikking wordt als niet-bestaande beschouwd indien de vraag van de schuldeiser niet wordt gesteld binnen de termijn van een maand na het verstrijken van de verzetstermijn.

De beschikking bekleed met het formulier van tenuitvoerlegging heeft de gevolgen van een vonnis verleend op tegenspraak dat niet vatbaar is voor hoger beroep. ».

Art. 3

In artikel 1399, tweede lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «artikel 1342» vervangen door de woorden «artikel 1340» en worden de woorden «artikel 1340» vervangen door de woorden «artikel 1339».

Art. 4

Deze wet is enkel van toepassing op de verzoekschriften bedoeld in artikel 1339 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd bij deze wet, die na de inwerkingtreding ervan worden neergelegd.

Art. 5

Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de derde maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

L'ordonnance est réputée non avenue si la demande du créancier n'est pas introduite dans le délai d'un mois après l'écoulement du délai d'opposition.

L'ordonnance revêtue de la formule exécutoire a les effets d'un jugement contradictoire qui n'est pas susceptible d'appel. ».

Art. 3

À l'article 1399, alinéa 2, du même Code, les mots «article 1342» sont remplacés par les mots «article 1340» et les mots «article 1340» sont remplacés par les mots «article 1339».

Art. 4

La présente loi s'applique uniquement aux requêtes visées à l'article 1339 du Code judiciaire modifié par la présente loi, qui sont déposées après son entrée en vigueur.

Art. 5

La présente loi entre en vigueur le premier jour du troisième mois qui suit celui au cours duquel elle aura été publiée au *Moniteur belge*.